

Warszawa, dnia 20 września 2018 r.

Sygn. akt VI Ka 1460/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Maciej Schulz

protokolant: protokolant sądowy stażysta Anna Tarasiuk

przy udziale prokuratora Mariusza Ejflera

po rozpoznaniu dnia 20 września 2018 r.

sprawy S. P. syna T. i H., ur. (...) w W.

oskarżonego o przestępstwo z art. 178a § 4 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Wołominie

z dnia 2 października 2017 r. sygn. akt V K 571/17

uchyla w całości zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Wołominie do ponownego rozpoznania.

VI Ka 1460/17

UZASADNIENIE

Apelacja prokuratora jest zasadna i zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie niekwestionowane były ustalenia faktyczne, iż S. P. w dniu 18 lutego 2015 roku około godz. 11:45 w miejscowości S. kierował w ruchu lądowym po drodze publicznej samochodem marki O. (...) o nr rej. (...) będąc w stanie nietrzeźwości oraz iż wcześniej był on skazany za czyn z art. 178 a § 1 kk prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Wołominie z dnia 19 marca 2014 r. w sprawie sygn. akt V K 336/12, którym orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres roku, obowiązujący od dnia 30 marca 2014 roku do dnia 30 marca 2015 roku, a także iż wyrok w sprawie sygn. akt V K 336/12 zatarł się

Sąd I instancji ponownie rozpoznając sprawę uznał, iż wobec tego, że skazanie wyrokiem w sprawie sygn. akt V K 336/12 uległo zatarciu, nie jest możliwe przypisanie oskarżonemu czynu z art. 178a § 4 kk, w wyniku czego dokonał zmiany opisu czynu, tak iż nie zawierał on nie tylko stwierdzenia, że oskarżony był uprzednio prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości przez Sąd Rejonowy w Wołominie w sprawie sygn. akt V K 336/12 ale i sformułowania, że nie zastosował się do orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Wołominie sygn. akt V K 336/12 zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku w okresie czasu od 30 marca 2014 r. do 30 marca 2015 r., a następnie zakwalifikował tak określony czyn z art. 178a § 1kk, wymierzając mu na podstawie art. 178 a § 1 kk karę 10 miesięcy ograniczenia wolności.

Zgodzić się należy z argumentacją podniesioną w apelacji prokuratora, iż Sąd I instancji nieprawidłowo uznał, iż zatarcie się wyroku Sądu Rejonowego w Wołominie sygn. akt V K 336/12 stanowi w niniejszej sprawie przeszkodę

do uznania, iż oskarżony kierował samochodem w stanie nietrzeźwości w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, a tym samym uniemożliwia przyjęcie kwalifikacji z art. 178 § 4 kk i powoduje konieczność zmiany ustaleń co do winy oskarżonego poczynionych w wyroku Sądu Rejonowego w Wołominie z dnia 29 grudnia 2016 roku w sprawie o sygnaturze akt V K 108/15.

Sąd I instancji co do zasady ma rację, iż zatarcie w dacie wyrokowania wcześniejszego prawomocnego skazania za przestępstwo określone w art. 178a § 1 k.k. lub wymienione w art. 178a § 4 k.k. , uniemożliwia przyjęcie odpowiedzialności sprawcy na podstawie art. 178a § 4 k.k. w związku z tym skazaniem, także wtedy, gdy do popełnienia tego czynu doszło przed upływem okresu niezbędnego do zatarcia wcześniejszego skazania. Jednakże podkreślić należy, iż samo stwierdzenie, iż doszło do zatarcia wyroku, nie w każdej sytuacji będzie wystarczające do przyjęcia, iż sprawcy nie można przypisać czynu z art. 178 a § 4 kk. Zatarcie w dacie wyrokowania skazania za przestępstwo, którego częścią było orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, nie stanowi bowiem przeszkody do przyjęcia odpowiedzialności z art. 178a § 4 k.k., jeżeli będący przedmiotem osądu czyn określony w art. 178a § 1 k.k. został popełniony w okresie obowiązywania tego zakazu. (np. vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2012 r., IV KK 59/12, OSNKW 2013, poz. 3; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 grudnia 2014 r., III KK 381/14, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2015 r. , IV KK 162/15).

W chwili gdy S. P. dopuścił się czynu będącego przedmiotem niniejszego postępowania nie tylko był on wcześniej skazany prawomocnym wyrokiem za przestępstwo z art. 178 § 1 kk, ale w tym czasie obowiązywał go również zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczony tym wyrokiem. Tym samym, fakt zatarcia się wyroku Sądu Rejonowego w Wołominie w sprawie V K 336/12 nie stał na przeszkodzie przyjęciu odpowiedzialności oskarżonego na podstawie art. 178 a § 4 kk z uwagi na popełnienie czynu w trakcie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego za przestępstwo.

Wskazać należy również, iż zatarcie się skazania w sprawie V K 336/12 nie jest nową okolicznością, ustaloną przez Sąd I instancji dopiero w toku postępowania o sygn. V K 571/17, bowiem doszło do niego jeszcze przed wydaniem wyroku w sprawie V K 108/15. Kwestia ta niewątpliwie znana była Sądowi Rejonowemu rozpoznającemu sprawę pod sygn. V K 108/15, który wyrokując w sprawie rozważał kwestie wpływu wcześniejszego zatarcia się skazania w sprawie V K 336/12 na możliwość przypisania oskarżonemu czynu z art. 178a § 4 kk, czemu dał wyraz w pisemnym uzasadnieniu orzeczenia. Prawdliwość tego rozstrzygnięcia była również badana w ramach kontroli instancyjnej w postępowaniu VI Ka 232/17. Sąd Rejonowy rozpoznający sprawę w postępowaniu V K 571/17 pominął jednak powyższe rozważania i nie czyniąc żadnych nowych ustaleń mogących podważyć przypisaną oskarżonemu winę, dokonał ponownej, błędnej subsumpcji stanu faktycznego, w wyniku czego nieprawidłowo zmienił on opis czynu i kwalifikację prawną czynu oskarżonego.

Wobec powyższego orzeczenie Sądu I instancji jest wadliwe. Sąd II instancji nie mógł jednak w niniejszej sprawie wydać orzeczenia reformatoryjnego poprzez dokonanie zmiany opisu czynu i kwalifikacji oraz orzeczenia kary za prawidłowo przypisany oskarżonemu czyn. Akt oskarżenia w niniejszej sprawie wpłynął do sądu przed 1 lipca 2015 r., wobec czego, na mocy przepisu art. 32 ustawy z dnia 27 września 2013r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013r. poz. 1247, ze zm.), zastosowanie ma art. 454 § 2 kk w brzmieniu sprzed 1 lipca 2015 roku. Zgodnie z treścią tego przepisu, Sąd odwoławczy może orzec surowszą karę pozbawienia wolności tylko wtedy, gdy nie zmienia ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku. Reguła ta obejmuje każde ustalenie faktyczne przyjęte za podstawę zaskarżonego wyroku, a więc dotyczące zarówno przedmiotowej strony czynu, jak i jego strony podmiotowej, pobudek, motywu i innych okoliczności wpływających na stopień jego społecznej szkodliwości oraz właściwości i warunków osobistych oskarżonego i jego zachowania przed popełnieniem czynu i po nim. Zakaz ten dotyczy również zmiany dokonanej przez uzupełnienie katalogu okoliczności obciążających lub zredukowanie katalogu okoliczności łagodzących. W warunkach powołanego przepisu niedopuszczalne jest także wymierzenie w instancji apelacyjnej kary pozbawienia wolności, jeśli takiej kary w I instancji w ogóle nie wymierzono (por. Kodeks postępowania karnego z komentarzem, pod red. J. Bratoszewskiego,

Dom Wydawniczy ABC, 2004, tom III, str. 289; post. SN z 11.10. 2002r., V KKN 121/01, OSNKW 2002, nr 2002, nr 11-12, poz. 101).

Wobec tego, iż Sąd Rejonowy przyjął błędną kwalifikację czynu oskarżonego, nieprawidłowa była również podstawa wymiaru orzeczonej kary, zaś poczynione przez niego ustalenia dotyczące jego społecznej szkodliwości są nieaktualne, nie obejmują bowiem wszystkich aspektów działania oskarżonego, jak choćby wagi naruszonych obowiązków, wynikających również z nałożonego na oskarżonego zakazu prowadzenia pojazdów. Natomiast ocena wszystkich okoliczności dotyczących prawidłowo przypisanego oskarżonemu czynu prowadzi do konkluzji, iż orzeczenie wobec niego kary 10 miesięcy ograniczenia wolności byłoby karą rażąco niewspółmierną. Występek z art. 178 § 4 kk zagrożony jest karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy, zaś w ocenie Sądu II instancji w świetle znacznej społecznej szkodliwości czynu oskarżonego brak jest podstaw do skorzystania z którejś z instytucji umożliwiającej wymierzenie kary łagodniejszej rodzajowo. Wskazać należy również, iż w wyniku przyjęcia odmiennej kwalifikacji czynu oskarżonego, Sąd Rejonowy de facto nie rozważył i nie zastosował prawidłowo wskazań zawartych w uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie z dnia 11 lipca 2017 roku sygn. akt VI Ka 232/17.

Wobec powyższego, Sąd II Instancji na skutek apelacji prokuratora uchylił zaskarżony wyrok w całości i sprawę przekazał w tym zakresie Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania. Konieczność uchylenia wyroku w całości została spowodowana przez błędne przyjęcie przez Sąd I instancji, iż oskarżony popełnił czyn z art. 178 a § 1 kk, co doprowadziło do nieprawidłowej modyfikacji opisu czynu oskarżonego oraz jego kwalifikacji, a w konsekwencji wpływało na rozstrzygnięcie co do kary. Przy ponownym rozpatrywaniu sprawy Sąd I instancji prowadząc postępowanie powinien przede wszystkim skoncentrować się na kwestiach mających wpływ na wymiar kary oraz rozważyć, czy zachodzą w stosunku do oskarżonego przesłanki, o których mowa w art. 69 § 4 k.k. Ustalenia dotyczące winy oskarżonego w niniejszej sprawie nie były bowiem kwestionowane i nie budzą wątpliwości. Następnie, Sąd I instancji, uwzględniając wyżej przedstawione rozważania i orzecznictwo, powinien odpowiednio zmienić opis czynu zarzucanego oskarżonemu oraz dokonać właściwej subsumpcji jego zachowania pod przepisy prawa materialnego, a następnie wymierzyć S. P. stosowną karę, uwzględniając w należyty sposób stopień społecznej szkodliwości prawidłowo przypisanego oskarżonemu czynu, w szczególności okoliczności jego popełnienia i wagę naruszonych obowiązków, a także okoliczność obciążającą jaką była wysoka zawartość alkoholu w organizmie oskarżonego i kierując się w tym zakresie wytycznymi Sądu Odwoławczego z dnia 11 lipca 2017 roku w sprawie o sygn. akt VI Ka 232/17.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono, jak w części dyspozytywnej wyroku.